

Prijelazni instrument
Europske unije za Hrvatsku

STRATEGIJA PRILAGODBE KLIMATSKIM PROMJENAMA

*Jačanje kapaciteta Ministarstva zaštite okoliša i energetike
za prilagodbu klimatskim promjenama te priprema
Nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama*

www.prilagodba-klimi.hr

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

eptisa
Adria d.o.o.

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

eptisa
Adria d.o.o.

Prijelazni instrument, Jačanje kapaciteta Ministarstva zaštite okoliša i energetike za prilagodbu klimatskim promjenama te priprema Nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama

Financiranje prilagodbe klimatskim promjenama kroz ESIF

Ana Pavičić Kaselj

Rijeka, 16. veljače 2017. godine

Ovaj projekt financira Europska unija

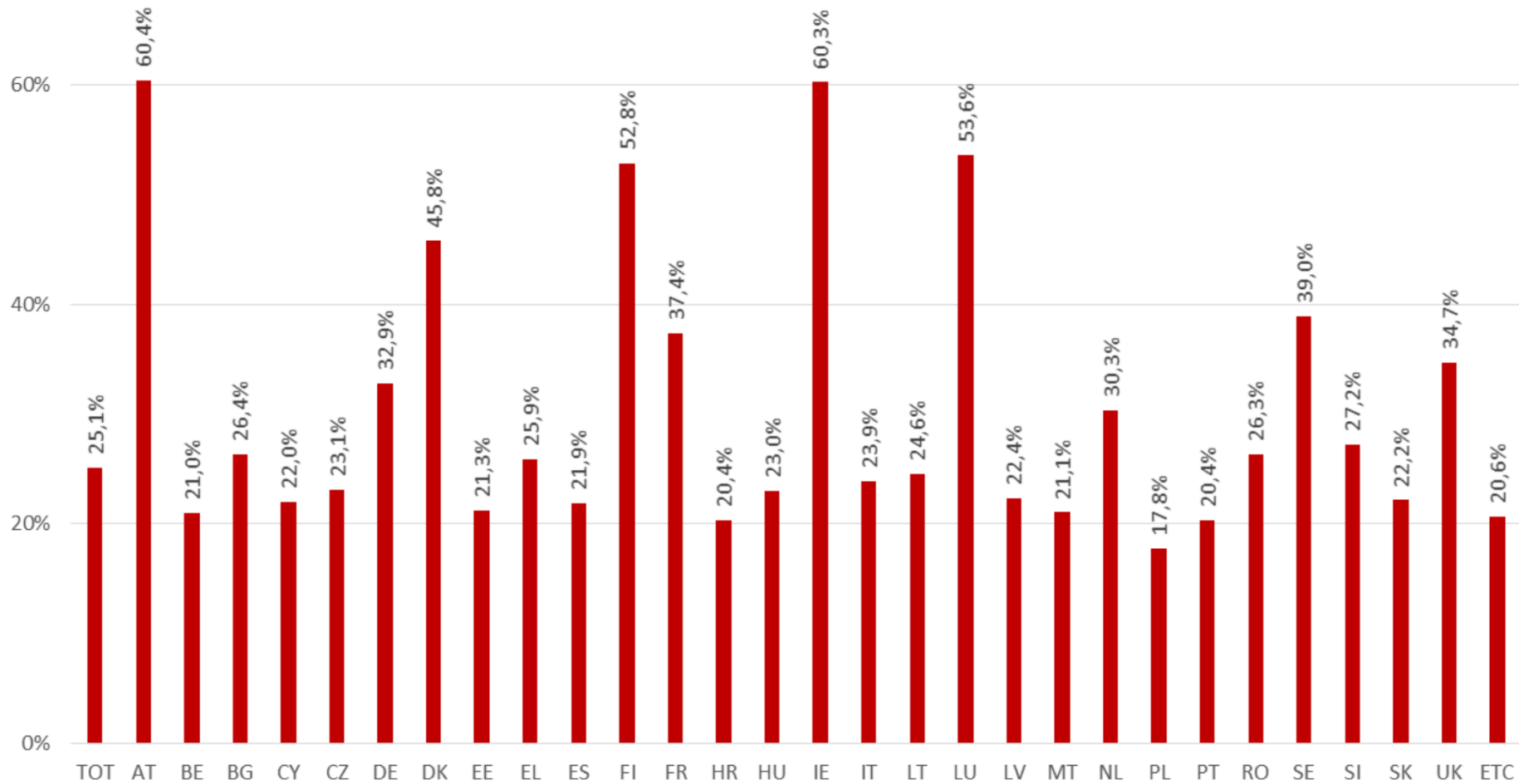
Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Eptisa Adria d.o.o. i ne predstavlja nužno stav Europske unije.

Podrška klimatskim aktivnostima kroz ESIF 2014-2020

Fond/Program	EU 28 ukupno (milijuni EUR)	Udio za ublažavanje klimatskih promjena (%)	Udio za prilagodbu klimatskim promjenama (%)	Udio aktivnosti koje indirektno utječu na klimatske promjene (%)	Ukupni udio vezan uz klimatske aktivnosti	Hrvatska - ukupni dio vezan uz klimatske aktivnosti (%)
Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)	187.469	15,9	1,6	1,7	19,8	20,4
Kohezijski fond (KF)	63,393	21,1	4,7	2,0	28,8	15,6
Europski socijalni fond (ESF)	82,223	1,4	-	-	1,4	0,3
Inicijativa za zapošljavanje mladih (YEI)	6,672	-	-	-	-	-
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR)	98,619	5,5	7,6	44,0	57,1	44,7
Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR)	5,749	-	-	-	17,7	18,2
Ukupno	444,126	11,2	3,0	10,7	25,1	20,4
Europska teritorijalna suradnja	9,129	11,2	4,7	4,8	20,6	
Sveukupno	453,318	11,2	3,1	10,6	25,1	

Podrška klimatskim aktivnosti kroz ESIF po zemljama članicama EU

Raspodjela sredstava za klimatske aktivnosti po tematskim ciljevima ESIF-a

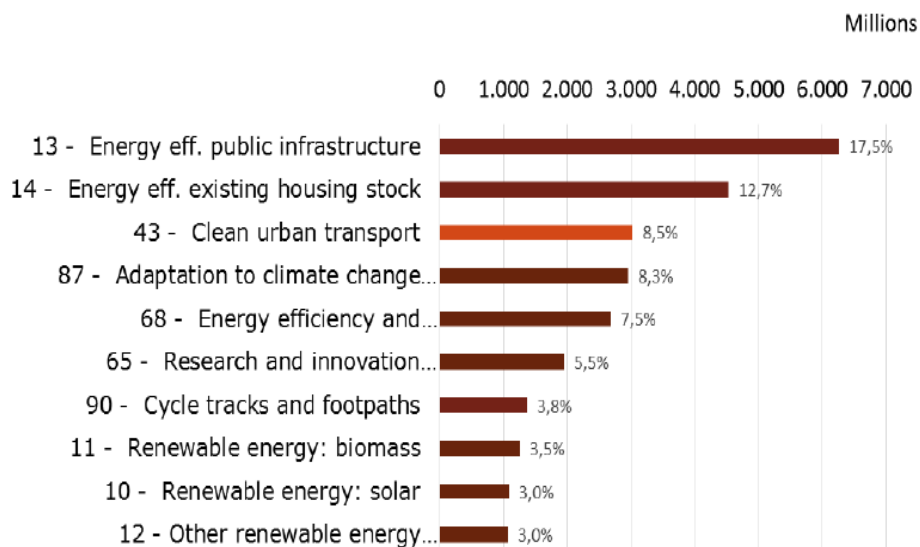
Tematski cilj		EU 28 % udjela ESIF-a u klimatskim aktivnostima	Hrvatska % udjela ESIF u klimatskim aktivnostima
1	Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	1,5	1,9
2	Jačanje pristupa i korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija		
3	Jačanje konkurentnosti MSP, poljoprivrednog sektora (EPFRR) te sektora ribarstva i akvakulture (EFPR)	0,7	1,5
4	Podrška približavanju prema ekonomiji temeljenoj na niskim emisijama CO2, u svim sektorima	34,3	32,5
5	Promicanje prilagodbe klimatskim promjenama, prevencija te upravljanje rizicima	6,5	13,4
6	Zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa	42,4	29,7
7	Promicanje održivog prometa te uklanjanje uskih grla na ključnoj infrastrukturi prometne mreže	9,7	15,6
8	Promicanje zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage	1,2	0,2
9	Promicanje socijalnog uključivanja i borba protiv siromaštva		
10	Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje		
11	Jačanje institucionalnih kapaciteta i učinkovita javna uprava	0,1	
CLLD		3,6	5,4
Sveukupno		100%	100%

Pregled okvirnih područja djelovanja u TC4, TC5 i TC6

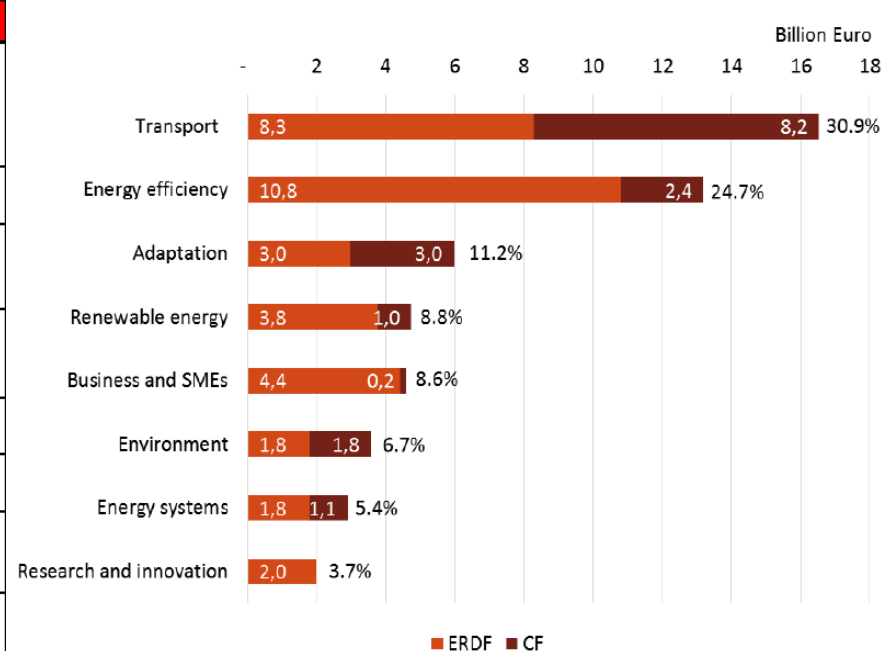
TC	EFRR/KF	EFPRR - Poljoprivreda i ruralni razvoj	EFPR – Ribarstvo i akvakultura
4	- Promicanje proizvodnje i distribucije OIE i mjera EnU u industriji, u javnom sektoru i u kućanstvima; - Skladištenje energije, smart gridovi; - Promicanje strategija nisko-ugljičnog razvoja za sva područja, a posebno u urbanim područjima, uključujući promociju održive mobilnosti i smanjenja vezanog vremena prilagodbe - Promicanje istraživanja, inovacija i usvajanja nisko-ugljičnih tehnologija - Razvoj bio-ekonomije sa jakom komponentom vezanom za klimatske promjene	- Povećanje energetske i resursne učinkovitosti, otpornosti na klimatske promjene u području <u>poljoprivrede, prehrambenog i šumarskog sektora</u> - Održivo <u>upravljanje zemljištem, vodama i tlama</u> - Smanjenje emisije amonijaka i metana iz poljoprivrede i povećanje sekvenciranja CO2 iz poljoprivrede i šumarstva - Promocija OIE u poljoprivredno-prehrambenom sektoru i općenito u ruralnim područjima - Održiva proizvodnja biomase, uspostava bioplinskih postrojenja, konverzija prema energetskim usjevima	- Povećanje upotrebe obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti u području ribolova i akvakulture - Povećanje energetske učinkovitosti plovila i jedinica za obradu u području ribolova
5	- Razvoj nacionalni strategija prilagodbe klimatskim promjenama - Investicije u povećanje kapaciteta prilagodbe u urbanim područjima - Prevenција, upravljanje rizicima i katastrofama u slučaju suša, poplava, šumskih požara, toplinskih valova, obalnih erozija - Razvoj alata za otkrivanje i upozoravanje te aktivnosti javnog osvještavanja - Sektorske mjere usmjere na povećanje otpornosti na katastrofe	- Upravljanje tlama i sprečavanje degradacije tala, sprečavanje emisija stakleničkih plinova - Održivo upravljanje vodama i smanjenje pritiska na vodne resurse od navodnjavanja - Smanjenje klimatski uzrokovanih šteta u poljoprivredi - Pošumljavanje požarom degradiranih područja - Prevenција izbijanja požara i upravljanje katastrofama - Poboljšanje upravljanja rizicima koji se odnose na nepovoljne klimatske uvjete (visoke temperature, suša, poplava i obalna erozija) i podizanje svijesti o rizicima - Povećanje kapaciteta prilagodbe ekosustava vezanog za poljoprivredu i šumarstvo	Nije relevantan
6	- Energetska i resursna učinkovitost u području upravljanja vodama, tlom, otpadom i zrakom - Održavanje i obnova zelene infrastrukture - Održivi urbani razvoj, urbana regeneracija, čišćenje zagađenih površina, rehabilitacija brown-field površina, zaštita od poplava - Sinergija sa TO5 u prevenciji, upravljanju rizicima i sustavima uzbunjivanja, održavanju zdravih ekosustava i staništa, očuvanju biološke raznolikosti.	- Učinkovito <u>upravljanje vodama</u> i smanjenje onečišćujućih tvari u vodama, <u>sprečavanje erozije tla</u> - Održivo upravljanje šumama, povećanje šumskog pokrova - Poticanje očuvanja biološke raznolikosti kroz organski uzgoj, oporavak, održavanje i poboljšanje ekosustava vezanog za poljoprivredu i šumarstvo - Poticanje sekvenciranja ugljika i smanjenje emisija u poljoprivredi i šumarstvu	- Energetska i resursna učinkovitost u području ribolova i akvakulture - Restauracija i očuvanje bioraznolikosti morskog i kopnenoga vodnog područja, stvaranje novih radnih mjesta u “blue” ekonomskom sektoru, prilagodba

Category	IF numbers ⁽³⁸⁾	Scope of actions
Energy efficiency	13, 14, 54	Include energy efficiency in public infrastructure (often schools, hospitals) and in existing housing stock
Renewable	09,10, 11, 12	Investments to support renewable energy
Transport	24, 25, 26, 27, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 90	Support to multimodal transport, to rail transport and to cycle infrastructure
Energy systems	5, 6, 7, 15, 16	Smart distribution, high-efficiency cogeneration and district heating
Adaptation	87, 100	Support to adaptation to climate change
Research and	56, 60, 64, 65	Support to research and innovation activities
Business and SMEs	1, 3, 63, 68, 69, 70, 71	Support to industry and business, large or SMEs
Environment	21, 23, 83, 84, 85, 86, 88, 89	Support environmental infrastructure with climate action potential

(out of 47 IFs, covers 73% of Union support for climate action)

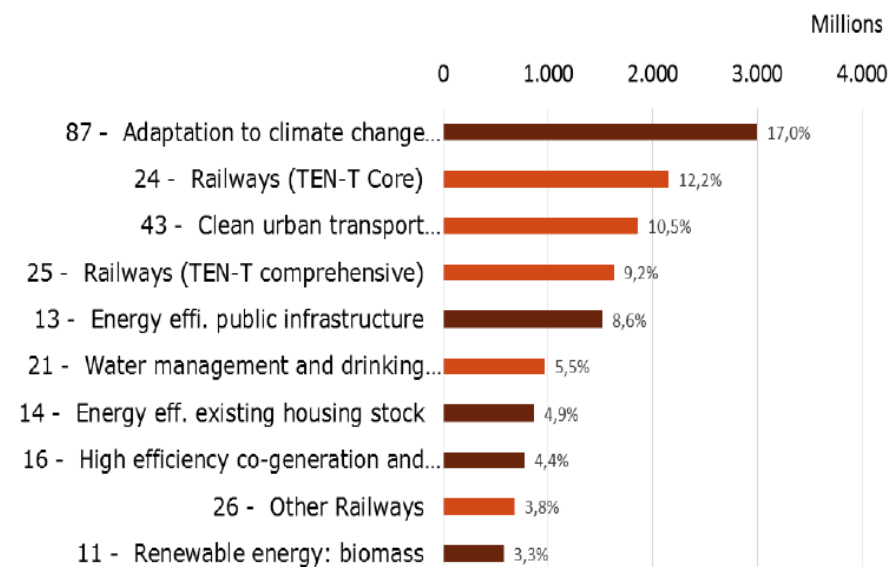

■ IFs with 40% climate weighting ■ IFs with 100% climate weighting

■ ERDF ■ CF

(out of 34 IFs, covers 79% of Union support for climate action)

■ IFs with 40% climate weighting ■ IFs with 100% climate weighting

Financiranje mjera ublažavanja klimatskih promjena kroz EFRR - OP

Konkurentnost i kohezija

TC	Prioritetne osi	Mjere ublažavanja klimatskih promjena	Ukupna alokacija za investicijske prioritete u RH u EUR
1b	Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja	- Poticaji za uvođenje energetskeg i resursnog sustava upravljanja u poduzećima - Pilot projekti energetskih pregleda tvrtki - Poticaji inovacijama usmjereni na ublažavanje klimatskih promjena	330.470.426
4a	Promicanje proizvodnje i distribucije energije iz obnovljivih izvora energije	- Demonstracijski projekti za nove energetske tehnologije i korištenje OIE - Poticaji za ulaganja u manja energetska postrojenja koja koriste biomasu, hidroenergiju ili energiju vjetra kao pogonsko gorivo - Pilot projekti stabilizacije dalekovodne mreže poput projekata pohranjivanja energije, primjene pametnih distribucijskih sustava, inteligentnim upravljanjem opterećenjem i inteligentna kontrola mreže, pametne mreže i pametna brojila	RH tek treba definirati mjere/aktivnosti u sklopu ove prioritetne osi
4b	Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima	Pilot i demonstracijski projekti energetske učinkovitosti, uštede energije i korištenje OIE u poduzećima koje može uključivati modernizacija i obnovu opreme vezane za opskrbu el. energijom, opreme za grijanje i hlađenje	100.000.000
4c	Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade te u stambenom sektoru	- Poticaji za energetske obnovu javnih zgrada – izolacija toplinske ovojnice, zamjena stolarije - Poticaji za korištenje OIE u javnim zgradama - Poticaji za povećanje energetske učinkovitosti javne infrastrukture poput javne rasvjete i postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda	411.810.805
4e	Promocija niskougljičnih strategija urbanih područja i održive urbane mobilnosti	- Poticaji za planiranje održive urbane mobilnosti - Poticaji za stanice i terminale koje mogu osigurati pomak prema održivom transportu - Poticaji za kupovinu osobnih vozila s niskom emisijom i poticaji za biciklističku infrastrukturu	RH tek treba definirati mjere/aktivnosti u sklopu ove prioritetne osi
7c	Razvoj i poboljšanje okolišno prihvatljivih i niskougljičnih prometnih sustava	- Poticaji za ulaganja u javna prijevozna sredstva s niskom emisijom i za ulaganja u biciklističku infrastrukturu - Poticaji za ulaganja u objekte i sredstva prijevoza na unutarnjim vodnim plovnim putevima	RH tek treba definirati mjere/aktivnosti u sklopu ove prioritetne osi

Financiranje mjera prilagodbe klimatskim promjenama kroz EFRR

TC	Prioritetne osi	Mjere prilagodbe klimatskim promjenama	Ukupna alokacija za investicijske prioritete RH u EUR
5a EFRR	Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjene, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu	- Planiranje i izgradnja ili obnova mjera zaštita od poplava - Izrada studija procjene klimatskih utjecaja, ranjivosti i rizika na regionalnoj i lokalnoj razini; Izrada karata područja u riziku od poplava i odrona - Izrada sustava za praćenje klimatskih promjena; Izrada regionalnih strategija za integrirano upravljanje obalnim područjem s ciljem sprječavanja i minimiziranja rizika od klimatskih promjena; Izgradnja štitova za priobalnu zaštitu i stabilizaciju obale u području gdje je došlo do erozije ili području kojem prijeti porast razine mora; Nabava opreme sprječavanje erozije tla uzrokovane morem - Ulaganja u unapređenje i razvoj sustava upozoravanja i informiranje o prijetnjama i operacijama spašavanja	30.396.147
5i KF	Potpora ulaganjima za prilagodbu klimatskim promjenama	- Razvoj i modernizacija infrastrukture i ICT sustava za praćenje i upozoravanje na ozbiljne hidro-meteorološke fenomene kako bi se zaštitili od rizika povezanih sa klimatskim promjenama (uglavnom vezanih uz poplave i eroziju obale) - Izgradnja ili obnova infrastrukture kako bi se smanjio utjecaj od ekstremnih vremenskih pojava - Aktivnosti vezane uz upravljanje poplavnim rizicima i aktivnosti vezane uz zaustavljanje negativnih posljedica erozije obale poput izgradnje brana i nasipa za zadržavanje pijeska, potpornih zidova i sl. - Intervencije za zaštitu i poboljšanje biološke raznolikosti u odnosu na učinke klimatskih promjena	RH tek treba definirati mjere/aktivnosti u sklopu ove prioritetne osi
5b EFRR	Promicanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama	- U mnogim slučajevima slične kao pod 5a - Aktivnosti vezane za radove na otklanjanju rizika i pripremi planova upravljanja rizicima vezanim uz poplave, šumske požare, obalne erozije i erozije tla i sl. - Jačanje svijesti o rizicima, sustavima upozoravanja i kriznom upravljanju	215.000.000
6d EFRR	Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promocija "ekosystem services" kroz Natura 2000 i zelenu infrastrukturu	- Zelena infrastruktura (poput obnavljanja prirodnih poplavnih područja) koja postiže višestruke koristi, uključujući elemente prilagodbe poput zaštite od poplavnih rizika i efekt skladištenja ugljika. - Ponovno uspostavljanja prirodnih poplavnih područja je uključeno i kroz 5a, 5b i 6d	RH tek treba definirati mjere/aktivnosti u sklopu ove prioritetne osi

Raspodjela sredstava za klimatske aktivnosti unutar EFPR – OP Pomorstvo i ribarstvo

Prioriteti Unije		TC	Hrvatska % udjela ESIF u klimatskim aktivnostima
1	Poticanje okolišnog održivog, resursno učinkovitog, inovativnog, konkurentnog i na znanju utemeljenog ribarstva	3,4,6,8	34,4
2	Poticanje okolišno održive, resursno učinkovite, inovativne, konkurentne i na znanju utemeljene akvakulture	3,4,6,8	21,9
3	Poticanje provedbe ZRP-a	6	13,8
4	Povećanje zaposlenosti i teritorijalne kohezije	8	7,5
5	Poticanje stavljanja na tržište i prerade	3	16,1
6	Poticanje provedbe integrirane pomorske politike	6	0,4
Alokacija za klimatske aktivnosti u milijunima EUR			46 (18,22%)
Ukupna alokacija za EFPR			252,6

Financiranje mjera vezanih za klimatske promjene kroz EFPR (1)

TC	Mjere vezane za klimatske promjene		Broj projekata
1. Poticanje okolišnog održivog, resursno učinkovitog, inovativnog, konkurentnog i na znanju utemeljenog ribarstva			95,76 MEUR
6	Članak 38. Ograničavanje utjecaja ribolova na morski okoliš i prilagođavanje ribolova zaštiti vrsta (+ članak 44. 1. (c) Ribolov na unutarnjim vodama)	Mjere očuvanja, smanjenje utjecaja ribarstva na okoliš i prilagodba ribarstva na zaštitu vrsta	80
6	Članak 39. (+ članak 44. 1. (c) Ribolov na unutarnjim vodama)		-
6	Članak 40. 1. (b) – (g), i Zaštita i obnova morske bioraznolikosti (+ članak 44. 6. Ribolov na unutarnjim vodama)	Doprinos boljem upravljanju ili očuvanju; postavljanje ili osuvremenjivanje statičnih i pomičnih naprava za zaštitu i jačanje morske faune i flore; priprema planova zaštite i upravljanja za aktivnosti povezane s ribarstvom u vezi s lokalitetima mreže NATURA 2000 i područjima posebne zaštite	100
6	Članak 34. Trajni prestanak ribolovnih aktivnosti	Sustavi dodjeljivanja ribolovnih mogućnosti	5
6	Članak 36. Potpora sustavima dodjeljivanja ribolovnih mogućnosti		
3	Članak 30. Diversifikacija i novi oblici prihoda (+ članak 44. 1. (d) Ribolov na unutarnjim vodama)	Promicanje ljudskog kapitala i socijalnog dijaloga, diversifikacija i novi oblici prihoda, potpora ribarima za pokretanje poslovanja te zdravlje/sigurnost	-
3	Članak 33. Privremeni prestanak ribolovnih aktivnosti	Privremena obustava	1200
3	Članak 35. Uzajamni fondovi za klimatske nepogode i okolišne incidente	RH nije predvidjela provedbu mjere za uzajamne fondove za klimatske nepogode i okolišne incidente (članak 35.)	-
3	Članak 43. 1. + 3. Ribarske luke, iskrcajna mjesta , burze riba i zakloništa (+ članak 44. 1. (f) Ribolov na unutarnjim vodama)	Ulaganja koja unapređuju infrastrukturu ribarskih luka i burzi riba ili iskrcajnih mjesta i zakloništa. Izgradnja zakloništa radi unapređenja sigurnosti ribara	45
3	Članak 26. Inovacije (+ članak 44.3 ribolov na unutarnjim vodama)	Inovacije, savjetodavne usluge i partnerstva sa znanstvenicima	20
3	Članak 28. Partnerstvo između ribara i znanstvenika (+ članak 44.3 ribolov na unutarnjim vodama)	Inovacije, savjetodavne usluge i partnerstva sa znanstvenicima	-
4	Članak 41. 1. (a) – (c) Energetska učinkovitost i ublažavanje klimatskih promjena (+ članak 44. 1. (d) Ribolov na unutarnjim vodama)	Ulaganja u opremu i u plovilo, revizije i sheme energetske učinkovitosti, studije za procjenu doprinosa alternativnih pogonskih sustava i dizajna oplate	100
4	Članak 41. 2. Energetska učinkovitost i ublažavanja klimatskih promjena	Zamjena ili modernizacija motora - uvođenje plovila s efikasnom potrošnjom goriva, pogonskih strojeva i praksi, uključujući korištenje obnovljivih izvora energije, kako bi se smanjila potrošnja goriva i emisija.	20

Financiranje mjera vezanih za klimatske promjene kroz EFPR (2)

TC	Mjere vezane za klimatske promjene		Broj projekata
2. Poticanje okolišno održive, resursno učinkovite, inovativne, konkurentne i na znanju utemeljene akvakulture			37,47 MEUR
3	Članak 47. Inovacije	Inovacije, savjetodavne usluge	32
3	Članak 49. Službe upravljanja, pružanja pomoći i savjetovanja za akvakulturna uzgajališta	Inovacije, savjetodavne usluge	45
3	Članak 48. 1.a-d, f-h Produktivna ulaganja u akvakulturu	Proizvodna ulaganja u akvakulturu - obnova šaranskih ribnjaka i razvoj komplementarnih aktivnosti; razvoj mrjestilišta, diversifikacija i uvođenje novih proizvoda; ulaganja u unaprjeđenje uvjeta zdravlja i dobrobiti životinja mogu uključivati opremanje uzgajališta sustavima za zaštitu od divljih predatora.	200
4	Članak 48. 1. (k) Produktivna ulaganja u akvakulturu	Proizvodna ulaganja u akvakulturu - povećanje energetske učinkovitosti, obnovljivi izvori energije	10
6	Članak 48. 1. (e, i, j) Produktivna ulaganja u akvakulturu	Proizvodna ulaganja u akvakulturu - resursna učinkovitosti, smanjenje upotrebe vode i kemikalija, reciklirajućim sustavom minimizirati upotrebu vode	19
6	Članak 51. Povećanje potencijala akvakulturnih lokaliteta	Povećanje potencijala akvakulturnih lokaliteta i mjere javnog zdravlja i zdravlja životinja	5
6	Članak 53. Prijelaz na sustave za okolišno upravljanje i reviziju te na ekološku akvakulturu	Ograničavanje utjecaja akvakulture na okoliš (upravljanje okolišem, programi revizije, usluge zaštite okoliša povezane s ekološkom akvakulturom)	8
6	Članak 54. Akvakultura koja osigurava usluge zaštite okoliša	Ograničavanje utjecaja akvakulture na okoliš (upravljanje okolišem, programi revizije, usluge zaštite okoliša povezane s ekološkom akvakulturom)	40
6	Članak 57. Osiguranje akvakulturnih stokova	Osiguranje akvakulturnih stokova	20
8	Članak 50. Promocija ljudskog kapitala i umrežavanja		-

Financiranje mjera vezanih za klimatske promjene kroz EFPR (3)

TC	Mjere vezane za klimatske promjene		Broj projekata
3. Poticanje provedbe ZRP-a			43,18 MEUR
6	Članak 77. Prikupljanje podataka	Podupiranje prikupljanja podataka, upravljanja podacima i njihovo korištenje	2
4. Povećanje zaposlenosti i teritorijalne kohezije			19,83 MEUR
8	Članak 63. Provedba lokalnih razvojnih strategija (uključujući tekuće troškove i animaciju)	Odabrane lokalne razvojne strategije	7
8	Članak 64 Kooperativne aktivnosti	RH nije predvidjela	-
5. Poticanje stavljanja na tržište i prerade			29,33 MEUR
3	Članak 66. Planovi proizvodnje i marketinški planovi	Broj organizacija proizvođača ili udruženja organizacija proizvođača koji primaju potporu za planove proizvodnje i stavljanja na tržište	5
3	Članak 68. Marketinške mjere	Marketinške mjere i potpore za skladištenje	35
3	Članak 69. Prerada proizvoda ribarstva i akvakulture	Prerada	80
6. Poticanje provedbe integrirane pomorske politike			1,33 MEUR
6	Članak 80.1. (a) Integracija pomorskog nadzora	RH nije predvidjela	-
6	Članak 80. 1. (b) Promicanje zaštite morskog okoliša te održivog korištenja morskih i obalnih resursa	Zaštita pomorskog okoliša i poboljšanje znanja o njemu te održivo korištenje morskim i priobalnim resursima	6
6	Članak 80. 1. (c) Unaprjeđenje znanja o morskom okolišu	Zaštita pomorskog okoliša i poboljšanje znanja o njemu te održivo korištenje morskim i priobalnim resursima	2

Raspodjela sredstava za klimatske aktivnosti unutar EFPRR – Program Ruralnog razvoja

Prioriteti Unije		Mjera	Alokacija RH u MEUR	RH % udjela u klimatskim aktivnostima
2	Jačanje isplativosti poljoprivrednoga gospodarstva i konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama		573,24	
3	Promicanje organizacije lanca opskrbe hranom, uključujući preradu i plasiranje poljoprivrednih proizvoda na tržište, dobrobit životinja te upravljanje rizikom u poljoprivredi		278,96	
3b	Olakšavanje ulaska poljoprivrednika s odgovarajućom izobrazbom u sektor poljoprivrede, a pogotovo generacijske obnove	M05, M17	174.79	2,9
4	Obnavljanje, očuvanje i poboljšanje ekosustava povezanih s poljoprivredom i šumarstvom		657,63	
4a	Obnovu, očuvanje i povećanje bioraznolikosti, uključujući u područjima mreže Natura 2000.i u područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima i poljoprivredu velike prirodne vrijednosti, kao istanje europskih krajobraza	Poljoprivreda M01, M02, M04, M10, M11, M13 Šumarstvo M01, M02, M08	605,63 51,99	9,2
4b	Bolje upravljanje vodama, uključujući upravljanje gnojivima i pesticidima			9,2
4c	Sprečavanje erozije tla i bolje upravljanje tlom			9,2
5	Promicanje učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru		200,60	
5a	Povećanje učinkovitosti u korištenju voda u poljoprivredi			-
5b	Povećanje učinkovitosti u korištenju energije u poljoprivredi i preradi hrane			-
5c	Olakšavanje opskrbe i korištenja obnovljivih izvora energije, nusproizvoda, otpada, ostataka i drugih neprehrambenih sirovina u svrhu biogospodarstva	M04	94,05	3,9
5d	Smanjenje emisija stakleničkih plinova i amonijaka koje uzrokuje	M04, M10	89,31	3,7
5e	Poticanje pohrane i sekvenciranja ugljika u poljoprivredi i šumarstvu	M10	17,23	0,7
6	Promicanje društvene uključenosti, suzbijanja siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim područjima		468,24	
6b	Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima	M07, M19	333,42	5,7
RH Alokacija za klimatske aktivnosti u milijunima EUR				45
EU28 prosjek Alokacija za klimatske aktivnosti u milijunima EUR				57

Raspodjela sredstava za klimatske aktivnosti unutar EFPRR

Mjere	
M01	Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja (čl. 14.)
M02	Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima (čl. 15.)
M03	Programi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu (čl. 16.)
M04	Ulaganja u fizičku imovinu (čl. 17.)
M05	Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti (čl. 18.)
M06	Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja (čl. 19.)
M07	Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima (čl. 20.)
M08	Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje isplativosti šuma (čl. 21.-26.)
M09	Uspostavljanje skupina proizvođača i organizacija (čl. 27.)
M10	Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene (čl. 28.)
M11	Ekološki uzgoj (čl. 29.)
M12	Plaćanja povezana s mrežom Natura 2000. i Okvirnom direktivom o vodama (čl. 30.)
M13	Plaćanja povezana s područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima (čl. 31.)
M15	Šumsko-okolišne i klimatske usluge te zaštita šuma
M16	Suradnja (čl. 35.)
M17	Upravljanje rizikom (čl. 36.-39.)
M18	Financiranje dodatnih nacionalnih izravnih plaćanja za Hrvatsku (čl. 40.).
M19	Potpora za lokalni razvoju sklopu inicijative LEADER (CLLD – lokalni razvoj pod vodstvom zajednice) (članak 35. Uredbe (EU) br. 1303/2013)

Mjere	
M04	Ulaganja u fizičku imovinu (čl. 17.) 4.1 Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva -Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava -Zbrinjavanje, rukovanje i korištenje stajskog gnojiva u cilju smanjenja štetnog utjecaja na okoliš -Korištenje obnovljivih izvora energije 4.2 Potpora za ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda -Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima -Korištenje obnovljivih izvora energije 4.3 Potpora za ulaganja u infrastrukturu vezano uz razvoj, modernizaciju i prilagodbu poljoprivrede i šumarstva -Ulaganja u šumsku infrastrukturu -Korištenje vode u poljoprivredi -Komasacija poljoprivrednog zemljišta 4.4 Potpora za neproduktivna ulaganja povezana s ostvarenjem ciljeva poljoprivrede, okoliša i klimatskih promjena
M08	Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje isplativosti šuma (čl. 21.-26.) 8.1 Modernizacija tehnologija, strojeva, alata i opreme u pridobivanju drva i šumsko uzgojnim radovima; 8.2 Modernizacija tehnologija, strojeva, alata i opreme u predindustrijskoj preradi drva. 8.3 Konverzije degradiranih šumskih sastojina i šumskih kultura; 8.4 Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture. 8.5 Marketing drvnih i ne drvnih šumskih proizvoda.
M10	Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene (čl. 28.); 10.1 Plaćanja obveza povezanih s poljoprivredom, okolišem i klimatskim promjenama -Obrada tla i sjetva na terenu s nagibom za oranične jednogodišnje kulture -Zaravnjivanje trajnih nasada -Očuvanje travnjaka velike prirodne vrijednosti -Pilot mjera za zaštitu kosca (Crex crex) -Pilot mjera za zaštitu leptira -Uspostava poljskih traka -Održavanje ekstenzivnih voćnjaka -Održavanje ekstenzivnih maslinika -Očuvanje ugroženih izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja 10.2 Potpora za očuvanje i održivu uporabu i razvoj genetskih resursa u poljoprivredi sadrži 1 tip operacije -Očuvanje, održivo korištenje i razvoj genetskih resursa u poljoprivredi
M11	Ekološki uzgoj (čl. 29.); 11.1 Plaćanja za prijelaz na ekološke poljoprivredne postupke i metode 11.2 Plaćanja za održavanje ekoloških poljoprivrednih postupke i metoda
M13	Plaćanja povezana s područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima (čl. 31.) Nadoknada dodatnih troškova proizvodnje i smanjenih prihoda (zbog smanjenih prinosa), koji su rezultat nepovoljnih prirodnih uvjeta
M17	Upravljanje rizikom (čl. 36.-39.) Premije za osiguranje uroda, životinja i bilja

Financiranje mjera vezanih za klimatske promjene kroz EFPRR u području poljoprivrede

Mjere vezane za klimatske promjene	Mjere	Prioritet	Prilagodba/ Ublažavanje
Tla i zemljišta			
Prevenција erozije	M10, M13	4c	P
Upravljanje tlom	M10, M11	4c, 4a, 5e	P/U
Pohrana/sekvestracija ugljika u tlu. Povećanje organske tvari u tlu.	M10	4c, 5e	U/P
Pomak prema ili održavanje intenzivne ispaše na močvarnim tlima	M11, M13	4a, 4b, 4c, 5d	U/P
Diversifikacija biljnih vrsta (daljnje ozelenjivanje)	M13	4a, 4c	P/U
Obnova zemljišta	M10	4a, 4c	P/U
Obnova močvarnih područja	M04, M10	4a, 4b, 4c, 5d	U/P
Poboljšanje upravljanja zemljištem kroz bolje prikupljanje podataka i upravljački sustav	M04	4a, 4b, 4c	P/U
Biljke, priroda i bioraznolikost			
Zaštita i upravljanje prirodom	M10	4a	P/U
Zaštita i upravljanje bioraznolikošću	M11	4a	P/U
Osiguranje od štetnika i bolesti	M17	3b, 4a	U/P
Promocija novih kultivara	M04	4a	P/U
Voda			
Vodna učinkovitost	M10, M11	4b, 5a	P
Poboljšane tehnike i tehnologije navodnjavanja	M04	4b, 5a	P
Nasipavanja, sprječavanje poplava i upravljanja vodnim tokovima	M04, M13	4b, 5a	P
Stoka i gnojivo			
Poboljšano upravljanje gnojem i gnojivom	M10, M04	4b, 4c	U/P
Uzgoj i genetski izvori	M10	5d, 4b	P/U
Energetika			
Mjera poboljšanja energetske učinkovitosti na farmama	M04	5b	U/P

Financiranje mjera vezanih za klimatske promjene kroz EFPRR u području šumarstva

Mjere vezane za klimatske promjene	Mjere	Prioritet	Prilagodba /Ublažavanje
Vezanje ugljika kroz promjenu upravljanja šumama	M15, M08	5e, 4a	P/U
Vezanje ugljika kroz pošumljavanje	M08	5e, 4a	U/P
Očuvanje i/ili poboljšanje šumskih genetskih resursa	M15	5e, 4a	P
Poboljšanje gospodarenja šumama (planovi, prakse, prikupljanje podataka)	M15	4a, 5e	P/U
Obnova šuma nakon požara i zaštita od požara	M08	4a	P/U
Očuvanje biološke raznolikosti i/ili staništa u šumama	M08	4a, 5e	P/U
Proizvodnja bioenergije/obnovljive izvore energije	M08	5c, 5e	U/P
Šumska industrijska inicijativa (uglavnom učinkovitost i korištenje ostataka i otpada)	M08	5c, 5e	P/U

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE
OKOLIŠA I ENERGETIKE

eptisa
Adria d.o.o.

HVALA

ana@frank.ventures